

[Hartel.]

faar en varig Indflydelse af uheldig Karakter paa den økonomiske Udvikling i et Land. Derfor er jeg ogsaa Tilhænger af dette Lovforslag og kan ikke slutte mig til de Betragtninger af mere liberalistisk Karakter, som blev gjort gældende fra Venstres Side, og deraf følger ogsaa, at jeg er uenig med den nuværende Indenrigsminister i det, han tidligere som æret Medlem af Tinget har gjort gældende paa dette Omraade.

Jeg tænker her paa de Forhandlinger, der fandt Sted i Februar 1939 ved anden Behandling af Forslag til Lov om Tillæg til Lov om Foranstaltninger vedrørende Landbrugets Gæld, hvor han netop udtalte sig mod de Betragtninger, som jeg mener bør lægges til Grund ved Behandlingen af et Spørgsmaal som dette. Det maa erkendes, at vi er inde under en virkelig Forvandling paa en Række Omraader, og naar det er sagt her, at denne Lov bliver af midlertidig Karakter, saa mener jeg, at den tværtimod bliver Indledningen til en Række mere vidtgaende Bestemmelser, det bliver maaske ogsaa Forløberen for en Arvelovgivning vedrørende Landbrugets Forhold.

Jeg har for øvrigt ikke nogen vanskelig Opgave, idet jeg kan henholde mig til, hvad det ærede Medlem Hr. J. S. Foged udtalte ved den nævnte Behandling af Gælds-saneringsloven. Det staar paa Spalte 3815 og 3839 — hvis jeg maa have Lov til at gengive det, da det i Virkeligheden er det, som jeg i Øjeblikket kan ønske at sige om dette Spørgsmaal:

„Vi er ikke imod at sætte en Grænse for Tinglysnings, naar denne bliver generel og ligger rimeligt, thi dette vil jo ikke forhindre, at Prisen paa en Ejendom kan svinge noget i Forhold til Konjunkturerne, saa der altsaa bliver givet en vis Afstaaelse, og vil ej heller forhindre, at en Landmand kan faa Kredit til nødvendige Indkøb eller lignende; men vi vil forhindre en Gentaalelse af det, som særlig vi yngre Landmænd har været ude for, at en Række Spekulanter i en økonomisk god Periode kan hente sig Fortjeneste paa Eftertidens Bekostning, en Fortjeneste, som aflejres i himmelhøje Prioriteter uden egentlig Værdi, men med den Konsekvens, at de efterkommende Landmænd skal likvidere Gælden gennem en Række Tvangsauktioner.“

Jeg ser heller ikke, at Landbruget kan have nogen som helst Glæde — ud over den øjeblikkelige, som den enkelte Ejer kan have i at indkassere en saadan spekulativ Ge-

vinst — og som Erhverv nogen som helst Interesse i, at saadanne Spekulationer finder Sted, og at der aflejrer sig voksende Prioritetsbyrder paa Ejendommene, som sluttelig en Dag ikke kan betales gennem de Forrentningsmuligheder, der foreligger.

Jeg er ikke utilbøjelig til at mene, at Vanskelighederne for Byerhvervene i den kommende Tid kan blive større end for Landbruget, men saa maa der gribes ind for at bringe Lejeniveauet ned, saa at Gældsbyrden bliver mindre, enten ved en direkte Gældsnedskrivning eller ved Sænkning af Renten eller maaske ved begge Dele i For- ening, for det er jo givet, at Folk skal have Mulighed for at bo i Husene uden at trues af økonomisk Sammenbrud.

Vi er altsaa principielt Tilhængere af det Pantsætningsforbud, der her er foreslaaet, og vi erkender ogsaa, at Tidspunktet ikke er uegnet til Forslagets Gennemførelse. Selvfølgelig kan man, saaledes som andre Ordførere har gjort det, rejse det Spørgsmaal, om den foreslaaede Grænse nu er rigtig, og man har jo under Forhandlingen her inddraget den Grænse, som blev sat i Gælds-saneringsloven, nemlig 110 pCt. af Ejendommens Værdi. Jeg mener ikke, det er noget afgørende Spørgsmaal, og det skal heller ikke være afgørende for vor Stillingtagen til Lovforslaget. Jeg finder, det er klogt, at man i et Udvalg drøfter dette Spørgsmaal nærmere.

Mit Hovedindtryk er altsaa, at Lovforslaget er velbegrundet og paakrævet, og det vil derfor nyde ubetinget Støtte fra vor Side.

Indenrigsministeren (Knud Kristensen):

Jeg takker samtlige de ærede Ordførere for de velvillige Udtalelser om Lovforslaget, og jeg kan straks sige, at jeg er villig til at drøfte de Enkeltheder, der er fremdraget, i et Udvalg, som jeg forstaar der er Ønske om at faa nedsat.

Den almindelige Begrundelse for Lovforslaget kan man jo læse i Bemærkningerne og i den Tale, jeg holdt ved Fræmsættelsen, og for øvrigt ogsaa i den Tale, som det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard nu har holdt; jeg skal ikke nægte, at han har en ikke ringe Andel i Lovforslaget, idet jeg kun har indsat nogle Bestemmelser, efter at jeg har overtaget Ansvaret for Ministeriet.

Jeg skal knytte nogle Bemærkninger til de Enkeltheder, som er draget frem.

Det ærede Medlem Hr. Jensen (Horsebæk) udtalte, at han ikke var sikker paa, om den foreslaaede Laanegrænse var rigtig, navnlig for nyopdyrkede Ejendomme i visse Egne af Jylland, og lignende Bemærk-